

„Nechte je všechny zemřít“ aneb Zpráva o konferenci *Homo Experimentalis*

25.–27. října 2012, Uměleckoprůmyslové muzeum
Moravské galerie v Brně

Lenka Brichová, FF MU, Ústav religionistiky

Přes sto kognitivních nadšenců klečí na podlaze a sálem se nese atmosféra očekávání. Klečí Thomas Lawson, Donald Wiebe i Harvey Whitehouse. Náhle se ozve hlas, jenž slibuje vysvobození: „Děkuji, to mi stačí.“

Tento a mnohé další zajímavé obrazy se mohly naskytnout všem, kteří 25.–27. října 2012 zavítali v Brně na konferenci *Homo Experimentalis* pořádanou Laboratoří pro experimentální výzkum náboženství. Během tří dnů se v přednáškovém sále Uměleckoprůmyslového muzea Moravské galerie vystřídala rozmanitá plejáda příspěvků se společným jmenovatelem – experimentálním přístupem ve studiu náboženství.

Čtvrteční zahajovací řeč si na svá bedra vzali Aleš Chalupa spolu s Williamem McCorklem. Záhy po oficiálním přivítání a projevení přání ve zdar konference je u řečnického pultu vystřídal Jesper Sørensen, který ve své přednášce tematizoval palčivý problém, jak nakládat s daty získanými z experimentů. Mezi klíčové otázky patřilo, jak se vůbec můžeme s experimentálními daty vrátit zpět do „přirozeného“ prostředí k fenoménu lidského chování, který nás zajímal původně. Po úvodní přednášce následoval první diskuzní panel, ve kterém postupně prezentovali Konrad Talmont Kaminski, Kristoffer Nielbo a Ulrik Lyngs tři příspěvky mapující rituální chování. Následná pauza na kávu nabídla účastníkům možnost vyměnit si nabyté dojmy a pokochat se krásami moderního umění vystaveného v galerii. Přednáškovou část čtvrtečního dne uzavřel druhý diskuzní panel s příspěvkem od Jonathana Jonga, Gordona Ingrama a Karoliny Prochownik, kde se plynule přešlo od úzkosti ze smrti přes dospívání až po morálku. Majíce na paměti zejména toho posledního se účastníci přesunuli do Moravské galerie, kde je čekal uvítací raut. Zde v dobré společnosti vína a jídla mezi akademiky probublávala živá rozprava a ti otrlejší pak později v noci pokračovali v utváření dobrých mezinárodních vztahů v nově otevřeném brněnském Baru, který neexistuje.

Páteční ráno přivítal Andreas Roepstorff svou přednáškou, která opravdu do hloubky rozebírala, co vlastně obnáší dělat experiment. Po něm následovala třetí panelová diskuze, tentokrát s obsazením Daniel Shaw, Justin Lane a Marc Andersen. Zejména příspěvek Marca Andersena vyvolal patriční vzrušení. Představil totiž výsledek experimentu, při kterém byla participantům nasazena falešná helma, o níž jim bylo řečeno, že generuje mystické prožitky. Překvapivě více než 50% účastníků skutečně potvrdilo, že mělo spirituální zážitek.

Odpoledne se nejprve neslo v rytmu brazilských bubnů, kdy Emma Cohen dokonale ovládla pozornost celého sálu a ukázala, jak se má správně přednášet, než se překulilo do předposlední panelové diskuze. Travis Chilcott, Martin

Kanovský a Jonathan Lanman převzali taktovku, přičemž velmi vášnivý projev Martina Kanovského o tom, že bychom neměli zapomínat na skutečný terén, vyvolal bouřlivou diskuzi. Nabitý páteční program uzavřela debata nad postery připravenými jednotlivými členy LEVYNY.

Pierre Liénard promluvil v sobotu ráno a všechny ujistil, že se vždy, když to jde, snaží dostat pryč od náboženství. Po něm následoval poslední diskuzní panel s Esther Eidinow, Tomem Harrisonem, Evou Kundtovou Klocovou a Michaelou Porubanovou-Norquist. Sugestivní úryvek o klečících akademících prezentovaný na začátku článku je právě z této části konference, kdy se Eva Kundtová Klocová rozhodla, že dá na vlastní kůži všem ochutnat něco z embodimentu.

Pomyslná třešnička na dortu však měla ještě přijít. Všichni se těšili na poslední bod programu, jímž byl summit, který sliboval vystoupení Thomase Lawsons, Luthera Martina a Donalda Wiebeho, třech patronů, jejichž duch prostupoval celou konferenci. Ba co víc, jejich příspěvky měly být reakcemi na prezentace dalšího hvězdného týmu Armina Geertze, Teda Slingerlanda, Paula Sousy a Harveyho Whitehouse. Ti postupně z pozice vedoucích představili svá pracoviště, výzkumné týmy a vyjádřili se ke svojí současné práci. Výrazným bodem se stala chvíle, kdy Donald Wiebe varoval všechny přítomné před nebezpečnými teology a konkrétně si vzal na paškál svého kolegu Justina Barreta, který „dělá ve výzkumu výborné a užitečné věci... pro slávu Boží“. Thomas Lawson nezklamal a velmi nadšeně zhodnotil svůj pobyt v Brně a tím vše naladil zpět do pozitivní noty. Po jejich reakci se rozběhla živá diskuze, kdy Armin Geertz, Paulo Sousa a Harvey Whitehouse odpovídali na přívál dotazů z publika. Řešily se i takové praktické věci, jakými jsou pracovní místa. Paulo Sousa se nechal dvakrát za sebou slyšet, že prostě musíme počkat, až všichni nesympatizanti zemřou, a zdvihl tím tak v sále pozdvižení. O úspěšnosti celé akce svědčí i to, že summit pokračoval dalece za vytyčený časový plán. Nachylující se den spolu s pracovníky muzea byl však neoblomný, a tak si nakonec každý z účastníků sbalil svou oranžovou taštičku a konference byla ukončena.

Zájemci o další informace mohou navštívit webové (www.levyna.cz) či facebookové stránky LEVYNY.